

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Анотація. Розглянуто існуючу систему професійного навчання державних службовців в Україні. Обґрунтовано необхідність формування умов безперервної освіти в контексті євроінтеграції.

Аннотация. Рассмотрена существующая система профессионального обучения государственных служащих в Украине. Обоснована необходимость формирования условий непрерывного образования в контексте евроинтеграции.

Annotation. The existing system of professional training of government officials in Ukraine has been represented. It has been justified that there is a necessity of creating the conditions for continuing education in the context of European integration.

Ключові слова: державна служба, безперервна освіта, євроінтеграція.

Якість державного управління є одним з основних факторів ефективності функціонування сучасного демократичного суспільства. Добре підготовлені та вмотивовані державні службовці здатні розробляти, впроваджувати і вводити в законну дію ефективні та відповідні заходи державної політики. Однак існуюча система професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні далеко не повністю задовольняє нагальні потреби державної служби [1]. Це обґрунтовує необхідність формування умов безперервної освіти (БО) у системі професійного навчання державних службовців із наголосом на доцільність освітньої діяльності протягом усього професійного життя.

Зазначена проблематика перебуває в полі зору науковців, а різні її аспекти досліджувалися в працях українських та зарубіжних вчених [1 – 5]. Однак, незважаючи на високий рівень її опрацювання, для подальшого розвитку системи професійного навчання державних службовців в Україні необхідне вдосконалення теоретично-методичних основ запровадження БО.

Метою роботи є обґрунтування необхідності формування умов БО у системі професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування України на основі врахування євроінтеграційних тенденцій у сфері освіти.

Результати аналізу досліджень вітчизняних та зарубіжних авторів свідчать про те, що Європа стала "суспільством, яке побудовано на знаннях" [2]. Це обґрунтовує значущість БО у країнах Європейського Союзу (ЄС) [3, с. 6]. Однак при підготовці державного службовця не просто окреслити обсяг необхідних їм знань, навичок та умінь, оскільки ці фахівці залучені до реалізації стратегії інтеграції України до ЄС, працюють майже в усіх галузях управління і повинні мати різнопланову та часом унікальну компетентність. Усе це накладає специфіку на зміст як безпосередньо навчання державних службовців у галузі євроінтеграції, так і системи освіти.

Система професійного безперервного навчання повинна забезпечувати постійний зв'язок державного службовця з новими масивами знань, вмінь, вона здатна забезпечити багаторівневу, багатoproфільну варіативну підготовку та спеціалізацію [4; 5]. Її основними принципами мають стати: необхідність БО на фоні обов'язковості професійного навчання; відповідність БО державних службовців державним вимогам та потребам у кадровому забезпеченні державного управління; зв'язок БО з процесами ринкових перетворень, трансформаційними процесами в суспільстві і державі, інтеграційними процесами у напрямку Європи; взаємозв'язок професійного навчання державних службовців з питань євроінтеграції із загальною системою безперервної професійної освіти; урахування сукупності функцій та завдань кожного органу державної влади, установи, організації, які забезпечують діяльність системи державного управління як у цілому, так і в плані інтеграції України до ЄС; адаптивність до змін у структурі та функціональній спрямованості органів влади й управління, що має сприяти інтеграції України у світову спільноту [3].

Організація навчального процесу у БО має базуватись на результатах наукових досліджень, використовувати новітні освітні технології й передбачати активну участь викладачів та слухачів системи в наукових дослідженнях з питань теорії і практики розвитку державного управління, застосування дистанційної форми навчання. Важливою складовою БО державного службовця упродовж всієї його кар'єри виступає самоосвіта – безперервний, особливим чином організований процес розвитку і збагачення сукупної культури фахівців на основі сформованих у них освітніх потреб, у якому суб'єкт і об'єкт освіти постають в одній особі [4, с. 53]. Самоосвіта є як внутрішньою, так і зовнішньою мотивованою. Важливим чинником зовнішньої мотивації є активне матеріальне або фінансове стимулювання державного службовця.

Таким чином, для державних службовців протягом усього професійного життя має життєво важливе значення розвиток конкурентоспроможних здібностей. Євроінтеграційні тенденції в діяльності освітянської політики безпосередньо пов'язані з освітою дорослих, удосконаленням якості професійного навчання службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, з урахуванням глобальних та євроінтеграційних тенденцій у сфері неперервної освіти.

Література: 1. Терентьев М. В. Ступенева освіта державних службовців в Україні: досвід країн ЄС / М. В. Терентьев // Теорія та історія державного управління. – 2009. – № 2. – С. 32–36. 2. Фольварочний І. В. Інтеграційні тенденції в діяльності європейської політики у сфері дорослих / І. В. Фольварочний // Вісник Черкаського університету. – 2009. – № 147. – С. 135–139. 3. Тагунова І. А. Образовательные услуги в контексте деятельности международных организаций / И. А. Тагунова // Вестник Университета Российской академии образования. – 2006. – № 2. – С. 14–26. 4. Липовська Н. А. Напрями реформування системи професійної підготовки державних службовців / Н. А. Липовська // Зб. наук. пр. Донецької держ. академії управління. Серія: Держ. упр. – Донецьк : ДДАУ, 2010. – Вип. 5. – С. 194–203. 5. Шпекторенко І. В. Безперервна освіта державних службовців в Україні: зміст, проблеми, перспективи / І. В. Шпекторенко. – Донецьк : ДРІДУ НАДУ, 2006. – 36 с.